

[in](#)

Rob Hammink

15 uur

ESSAY

Kan de oerman de mensheid redden?

Hij leefde 25 jaar uit een rugzakje en legde ontelbare kilometers af, tot in de grimmigste uithoeken van de wereld. Hij overleefde de Surinaamse jungle op ingewanden van een zelfgeschoten bosvarken. En hij heeft driemaal de dood in de ogen gekeken. Auteur Rob Hammink moest en zou zijn mannelijkheid bewijzen door gevaren op te zoeken. Kan een revival van de oerman in deze onzekere tijden de mensheid redden, vraagt hij zich af.

[in](#)

Bewaren

Waar levens worden bedreigd is de onverzettelijke man verplicht te ontwaken uit zijn winterslaap.

Of de 'oerman' nog in mijn soort zit, is voer voor psychologen. Als je diep afdaalt in het besturingssysteem van de man, zie je nog wazige contouren. In een wereld waarin onzekerheden en ongewenste zekerheden een duivels pact sluiten, moet hij terugkeren: het anker, het houvast, de leider met zijn vechtlust. Waar levens worden bedreigd, is hij verplicht te ontwaken uit zijn winterslaap, de onverzettelijke man, hij die vanuit het niets vuur weet te maken, die doorzet als anderen gaan jammeren, die de rust bewaakt.

Wanneer verloor de huidige man zijn oeroude overlevingsinstinct? Zijn oer kwaliteiten worden sinds de feministische emancipatiegolven uitgekotst en dus poldert de man stuurloos door het leven, met grenzeloos begrip voor alles en iedereen, trots op zijn gemanicuurde handen en een op stand 2 getrimd sikje. Omdat ik nu eenmaal verslaafd ben aan gevaar, durf ik te stellen: hoe mannelijker de vrouw werd, hoe vrouwelijker de man werd. En zo verviel de moderne mens tot een gemiddelde van zichzelf en verloor eenieder zijn unieke kracht.

Als kind, in de jaren zestig, had ik vreselijke visioenen over mannen. Ons lijf zou in drie eeuwen verschrompelen en onze hoofden zouden uitpuilen met onnavolgbare en onnodige digitale kennis. We zouden alleen nog maar wat rondzweven, elk contact met de elementen verloren. Zo riepen we ons uitsterven over ons af. Seksualiteit was een ongewenst fenomeen geworden, dat een te scherpe lijn trok tussen mannen en vrouwen. Mannen zouden verworden tot een eenvormige brij van denkende weekdieren met een betaalchip in de cortex. Ziedaar de Nieuwe Man. Niemand die in barre tijden het hout kon hakken.

Naast me begon Joost opeens te snikken: ‘Ik ben door mijn moeder nooit geaccepteerd’

Ontwortelde rambo

Ik was aan dit moedeloos stemmende waanbeeld gewend geraakt, tot de oproep voor de prestigieuze Sroki (School voor Reserve Officieren en Kader Infanterie) in de brievenbus viel. Het credo: Nulli Cedo (ik wijk voor niemand). Met lichte 81-3 was de verlichting, dé ommekeer, nabij en werd het kind een man. 81-3 was hardvochtig. Er waren veel afvallers. Daar stonden ze dan, de watjes, tijdens hun laatste appel, met hun te grote sociaal geweten – ‘Een Rus is ook een mens’ – en hun bloedende blaren op weg naar een kantoorbaantje als soldaat. De overblijvers gingen door met uitgroeien tot echte man, een die zich voortplant, solo de oceanen over zeilt en zijn eigen huis bouwt. Nog voor de vijand binnenvalt, vindt die zich ondersteboven aan een treurwilg hangend terug.

De oerman werd een doel op zich; alleen hij zou overleven. Het einde der tijden rukte namelijk op: megalomane presidenten met een garnalenbrein, opgedroogde olievelden, armoede en een ziekelijke wedijver tussen China en de Verenigde Staten. Mijn garage lag vol met survivalspullen, met motoronderdelen, kompassen, poolkleding en klimtouwen, en ondertussen was het vliegbrevet op zak. Maar maakte deze eenzame koers me gelukkiger? Steeds verder raakte ik verwijderd van spierloze collega's die bij de koffiemachine slappe moppen uitwisselden, die via die veilige weg de carrièretrap bestegen, terwijl ik het dodelijke lot van gemutileerde vrouwen in de Democratische Republiek Congo probeerde om te buigen. De promoties, de dikke horloges en dunne verhalen. Sommige collega's hielden bij gebrek aan gewicht hun imago met hippe bretels omhoog. Kotsmisselijk werd ik ervan. En zij natuurlijk van mij, de ontwortelde rambo bij uitstek.

De man wordt als man geboren, maar zijn verval begint al jong. Ooit nam ik twee 11-jarige Amsterdammers op sleeptouw naar de Canadese wildernis om ze te leren overleven. Aan een afgebroken tak lazen we af of een langsgetrokken bever zwanger was, iets wat de aboriginals aan de rivier de Yukon niet meer konden.

Schuldbetalingen (lees: 'geld') van de overheid hadden de man in hen gesloopt. Ze waren met goedkope whisky in de goot van Whitehorse beland. Van zwangere bevers hadden ze nog nooit gehoord. Het was schrijnend om te zien dat 'mijn' twee millennials geen enkele interesse toonden in de echte wereld en eigenlijk terug naar Nederland wilden omdat ze hun wiferverbinding, de navelstreng die hen met de 'werkelijkheid' verbindt, misten.

Verscheurde bizon

Maar er is altijd hoop en niets is absoluut. Ik merk de laatste tijd dat het verlangen naar de oerman groeit, al leidt de onhandige zoektocht naar hem tot opmerkelijke situaties. Zo ontmoette ik in duikwalhalla Oman de 42-jarige Heinrich, die in Düsseldorf fleetmanager is. In volle uitrusting stond hij klaar voor zijn derde duik. Om zijn pols een horloge ter grootte van een Friese staartklok, dat bovendien een duizelingwekkende waterdruk kan aangeven. Om de kuit had de dappere Duitser een indrukwekkend mes gebonden. Heinrich ging die dag maar liefst vijf meter diep en de kans dat je dan wordt aangevallen door een school hongerige haaien is natuurlijk aanwezig.

Recentelijk was er een ander moment van hoop op een revival. Vijftien mannen bouwden in the middle of nowhere een zweethut. Ieder van hen vertegenwoordigde een dier, zo wilden de spelregels. Ik was de havik. In de duisternis van de met koeienhuiden beklede hut gaf een gong het spirituele ritme aan. De mannen waren naakt. Steeds meer gloeiende stenen (het mannelijke zaad verbeeldend) werden in de baarmoeder (een kuil in het midden van de hut) gelegd. Er was een huis gebouwd, een bevruchting had plaatsgevonden, wat restte, was deze middag nog een solotocht over de Pacific. De spanning in de hut steeg, de uren trokken voorbij in stilte, zonder gezeur, en mijn vertrouwen in de medeman groeide. Hier zouden we de kern van de oerman (her)-ontdekken, en de wereld was gered. Naast me begon bizon Joost opeens te snikken. Hij mocht van de opperleider (adelaar) vrijuit spreken. 'Ik ben door mijn moeder nooit geaccepteerd. Ik weet niet meer wat ik moet doen. Al mijn relaties lopen stuk.' De bizon was verscheurd en de dierentuin huilde met hem mee. Ondertussen hadden ze zich allemaal ingesmeerd met modder, wat volgens mij niet strikt noodzakelijk was.

De situatie was even hilarisch als verdrietig. Ze laat zien dat mannen zich in een spagaat bevinden. Om deze ingewikkelde samenleving aan te kunnen moet de directheid terug en moeten gevaren weer zichtbaar worden met behulp van de intuïtie. Aan de andere kant bewijzen diplomatie en computerprogramma's hun waarde. Wie de positie van vrouwen in deze nieuwe wereld uitdagend noemt, heeft gelijk. Toch breek ik graag een lans voor de verscheurde positie van de man en ik daag hem uit: koop een oude motor, rijd over je smartphone heen zodat alle contacten tot gruis vergaan en ga in je uppie voorbij de horizon van veiligheden. Kom krachtig terug. De wereld heeft je nodig.

Auteur:

Rob Hammink (58) is journalist en auteur en hij speelde in de Indonesische film 'Bumi Manusia'. Hij woont deels in Singapore.

Lees meer in **FD Persoonlijk**, het weekend magazine van Het Financieele Dagblad over mensen, cultuur, lifestyle, reizen, carrière en personal finance.

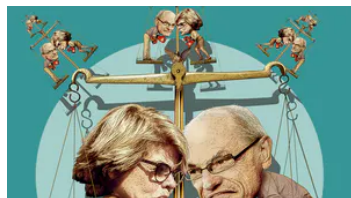

Meest gelezen

Nederland verliest grip op coronapandemie

Gerard Sanderink van Strukton knokt door met zijn ex in elfde rechtszaak

ING worstelt al jaren met ongrijpbaar Pools dochterbedrijf

